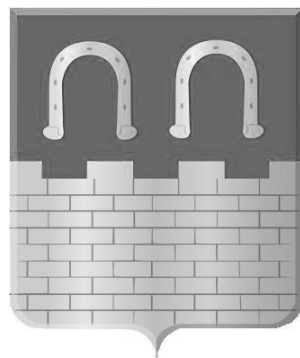
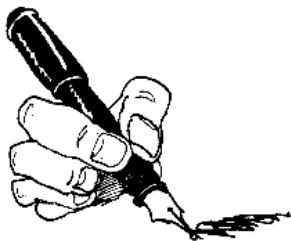

De Wildenborcher

Kwartaaluitgave voor iedereen die zich verbonden voelt met de Wildenborch

Juni 2023

Beste Buurtgenoten,

Wat leven we toch in een fijn en hecht buurtschap. Dat besef je nog weer eens extra wanneer je bezig bent met het samenstellen van een nieuwe Wildenborcher. Speciaal voor Wildenborchers houdt Welig een gratis rondleiding, Ben Godtschalk gaat op verzoek een geactualiseerde lezing verzorgen en de opbrengst ervan komt geheel ten goede aan de Kapel. En binnenkort gaan we natuurlijk met z'n allen weer bij het kasteel het Wildenborchs feest vieren.

Met een In Memoriam herdenken we Janny Amelink. Zij kwam, met haar man Joop, tien jaar geleden naar de Wildenborch om dichterbij hun dochter en schoonzoon -Alma en Bart van der Schoot- te wonen.

Aan de Polsteeg 3 kwam de buurt 'kraomschudd'n' ter ere van de geboorte van Kristoff.

Verder in deze Wildenborcher onder andere:

- Klimaatverandering, project 't Medler, door Kathy de Vries
- Archeologie in de Wildenborch, een oproep van Jan Venselaar voor meer informatie
- Erik Gies bezocht de toneeluitvoering van T.A.O. en doet verslag. Met foto's van Johan Braakman
- Anne Rube genoot van de sneeuwklodjesdagen
- Dinie Staring geeft het recept voor een heerlijke visschotel met pasta
- De Kinderpagina wordt zoals altijd verzorgd door Anja Sprukkelhorst
- Water rond de Wildenborch, door Jennine Staring
- Diepe wortels; Wildenborchse families met een lange, onafgebroken geschiedenis op hun boerderij, Gerda Rossel
- Rik Mars schrijft over de te nemen stap naar een warmtepomp
- En er is meer

Elkaar ontmoeten, bijkletsen onder het genot van een drankje en lekker hapje, dat doen we op 24 juni tijdens het Wildenborchs feest.

Noteer ook op de kalender de rondleiding bij Welig, speciaal voor Wildenborchers, op zaterdag 1 juli.

En natuurlijk de lezing in de Kapel van Ben Godtschalk, op vrijdag 1 september.

Dus weer een aantal mooie dingen om naar uit te kijken.

Veel kijk- en leesplezier met deze Wildenborcher.

Vriendelijke groet,
Joke, Kathy en Reinier.

Redactiegegevens

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@gmail.com
Kathy de Vries	(06) 53 15 33 79	kathy.devries@xs4all.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl

Inzenden copy voor de volgende Wildenborcher: vóór 20 juli 2023

Naar: E-mail wiltwess@gmail.com
WhatsApp (06) 10 27 75 47
Schoolhuisweg 2

Bezorging:

Als u ook De Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Abonnee op de digitale Wildenborcher?

Bent u geabonneerd op de digitale Wildenborcher en neemt u een nieuw e-mailadres, of wilt u in het vervolg ook de digitale versie ontvangen, geef dit dan tijdig door aan Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl. Zo mist u geen uitgave van ons buurtblad.

Bijdrage Wildenborcher

De Wildenborcher wordt steeds met veel enthousiasme door vrijwilligers gemaakt en bij u thuis bezorgd. Een vrijwillige bijdrage voor de drukkosten kunt u overmaken naar:

IBAN: NL95RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch, onder vermelding van 'De Wildenborcher'.

Verhuur Kapel

Wilt u informatie over de mogelijkheden, beschikbaarheid, prijzen, etc., neem dan contact op met Hans Ezerman: Email: hans.ezerman@gmail.com of telefoon: (06) 12 15 54 74.

De Wildenborchse Kapel

In memoriam:

Janny Amelink-Polderman

Spaarndam 13-01-1935

Vorden 07-04-2023

Janny werd op zondag 13 januari 1935 geboren in Spaarndam, een klein dorp boven Haarlem. Na haar werden nog acht zusjes en drie broertjes geboren tussen 1935 en 1956, een groot gezin dus.

Uit verhalen kwam altijd naar voren dat het een huishouden was waarin veel kon, wat betreft met vriendinnetjes spelen, mee-eten etc. Zelfs in de laatste oorlogsjaren stond de deur open. Janny ging zo rond haar 15^e jaar uit werken als kinderverzorgster bij een gezin met drie kinderen, de jongste nog een baby. Eerst voor een paar dagen in de week, later kwamen er ook avonden en soms ook nachten bij. Uiteindelijk vond Janny's moeder het te gek worden. Ze werkte nog even bij een ander gezin tot ze bij chocoladefabriek Union in Haarlem terecht kwam. Hier werkten al een oom, een tante, een nichtje en een zus. Dit was een hele leuke tijd. Er werd naast veel schoonmaakwerk van machines, inpakwerk, bestellingen klaarmaken, ook plezier gemaakt en veel geluisterd naar de 'arbeidsvitaminen'. Chocola werd er ook voldoende gesnoept.....In de weekenden werd met veel plezier dansles genomen, gevolgd door vrij dansen op zondag.

In 1955 leerde Janny haar Joop kennen, dit door de vriendschap met zijn zusje Rina. Toen de werkgever van Joop (Scheepswerf Stapel) een aantal 'noodwoningen' liet plaatsen, vlakbij het bedrijf in Spaarndam, kon er in maart 1960 getrouwd worden. Drie jaar later werd dochter Alma geboren. Tot 1972 heeft het gezin in dit houten huisje gewoond. Hierna werd een 'echt' huis betrokken, midden in het oude dorp. Vanaf 1973 woonde ook de moeder van Joop, elf jaar bij het gezin in. Oma had een eigen kamer, maar er werd wel gezellig samen gegeten, koffie gedronken etc. Ook voor haar eigen ouders en de nog thuiswonende broers en zussen, heeft Janny samen met haar oudste zussen gezorgd. Twee ochtenden in de week werd er, naast gepoetst, ook gezellig bijgekletst. Janny hield van zorgen en vertelde eens dat ze graag in de verpleging of ouderenzorg had willen werken. Gastvrij, behulpzaam, liefdevol en zorgzaam, deze woorden kenmerken Janny.

Toen Alma met Bart trouwde, brak een nieuwe periode aan, de kleinkinderen Susanne en Sebastiaan werden geboren. Bart en Alma hadden een eigen bedrijf en Alma werkte ook in een tuincentrum, dus hier was de zorg van Oma Janny ook heel welkom. Ze heeft heel veel opgepast. Stapelgek was ze op de kleintjes. En de kleintjes op opa en oma.

Het verhuizen van de familie van der Schoot naar de Achterhoek vond ze niet zo leuk en hoewel er vaak gevraagd werd om ook naar Vorden te komen, twijfelde ze. Na het overlijden van kleindochter Suus, verloor ze haar levensvreugde en had er tot op het allerlaatst veel verdriet van. Toch besloten Janny en Joop de sprong te wagen: in 2013 verhuisden ook zij naar de Wildenborch. Samen hebben ze vijf heerlijke jaren aan de Kapelweg gewoond. Na het overlijden van Joop besloten Bart en Alma ook aan de Kapelweg te gaan wonen, dat vond Janny heel fijn. Ze voelde zich niet meer zo verloren, zo midden in 't veld en genoot van de 'reuring' om haar heen. Net 88 geworden, viel Janny en brak haar bovenbeen. Vol moed ging ze de zware operatie en de revalidatie aan. Het viel haar zwaar en ze leverde lichamelijk in. Nadat ze op 20 maart thuis was gekomen, bleek dat haar lichamelijke conditie zorgelijk was en achteruitging. Met intensieve zorg van Dr. Albers en Tanis en Team Vorden van Sensire kon ze tot haar overlijden fijn op haar 'eigen plekkie' thuis blijven.

"Juist als je liefde deelt, wordt het alleen maar meer"

Alma, Bart en Sebastiaan, heel veel sterkte gewenst met dit grote verlies.

Sneeuwkllokjesdagen op De Wildenborch

Op 25 en 26 februari scheen de zon uitbundig. Mooier weer om de sneeuwkllokjesdagen van De Wildenborch te bezoeken, kon je je niet wensen. Het liep dan ook storm. In totaal kwamen er ruim duizend! bezoekers. Het hele weiland voor het kasteel stond vol met auto's en fietsen.

Het leuke van rondwandelen met een camera en een opschrijfboekje is dat niemand het erg lijkt te vinden om zomaar aangesproken te worden.

Men kwam van heinde en verre. Het Duits dat me opviel werd gesproken door drie nog tamelijk jonge dames die speciaal uit Münster waren gekomen. Ik hoorde ook Brabants en er was een deftig echtpaar uit Haarlem, een dame uit Oosterbeek en natuurlijk ook veel mensen uit de buurt: Almen, Zutphen, Lochem. Veel van die laatsten vertelden dat ze vrijwel elk jaar van de partij zijn. Dat geldt ook voor een echtpaar uit Alblasterdam met een vriendin, dat de eigen tuin thuis ook gevuld heeft sneeuwkllokjes, maar ja, 'dit slaat natuurlijk alles'.

Heel veel mensen deden vertwijfelde pogingen om de pracht in al haar glorie op de foto te krijgen. Misschien dat het met een drone zou lukken het overdonderende spektakel in één beeld te vangen, maar vanaf de grond: onmogelijk.

'Ik heb veel sneeuwkllokjes gezien, maar zoveel!!!!', riep iemand schaterend vol ongeloof uit.

Evert-Kees zat achter de kassa. Het Koetshuis en het veld ervoor dienden als café en terras.

Jennine was druk bezig in de keuken. Deze dagen is het met elkaar hard aanpotten om alles goed te laten verlopen, samen met veel vrijwilligers; vijftien man/vrouw.

De plantverkoop ging hard, vertelde tuinbaas André Mensink. Op zondagmiddag rond een uur of twee was hij bijna los. 'Gaan ze erg woekeren', vroeg een dame die aarzelend één van de laatste potjes oppakte. Heb je al om je heen gekeken, dacht ik stomverbaasd.

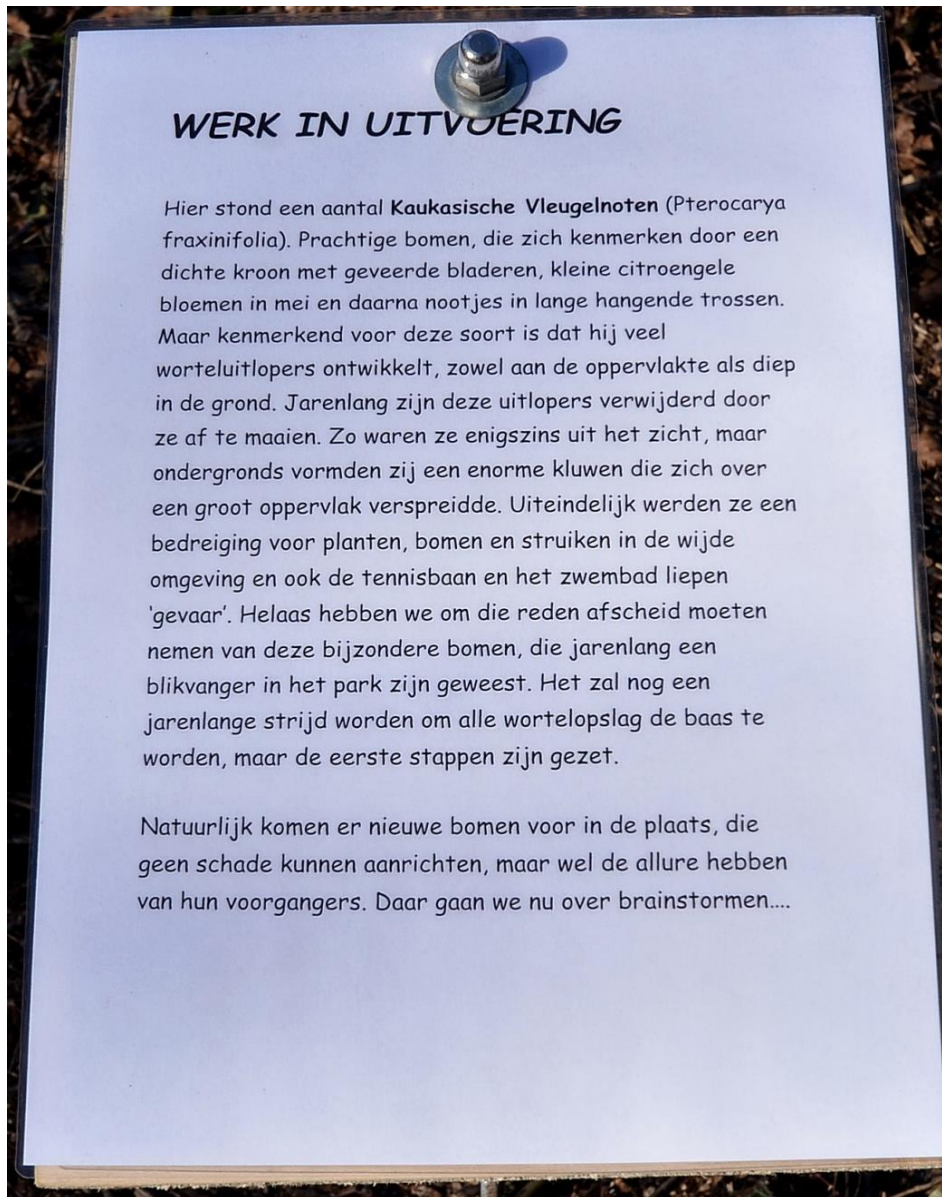
Woekert weelde? Volgend jaar zal het nog weer mooier zijn tijdens de sneeuwkllokjesdagen. Want de krokussen en winterakonieten, die kunnen er ook wat van.

Anne Rube

Foto's tuin: Johan Braakman / RTV IDEEAL
Foto tuinbaas André Mensink: Anne Rube

Bezoekers aan de sneeuwklodjesdagen kwamen ook onderstaand informatiepaneel tegen. Om een beeld te geven van de Kaukasische Vleugelnoot, is eronder een foto geplaatst van een paar jaar geleden toen de bomen nog op de plek van het paneel stonden.

Foto↑: Johan Braakman / RTV IDEAAL

Foto↓: Joke Wiltink

Kraomschudd'n aan de Polsteeg

Aan de Polsteeg is op 5 februari een nieuw mensje geboren, genaamd Kristoff Joshua, zoon van Babette Blokhuis en Robert van Bendegem en broertje van Joakim en Brianna.

We hebben als Polstegers een bekend Achterhoeks gebruik toegepast en zijn begin maart met elkaar gaan kraomschudd'n bij het kersvers kindje. Geheel in stijl in Achterhoekse klederdracht uit de verkleedkist van de familie Trijsburg, en met het meedragen van een gebakken krentenwegge van 70 cm lang van bakkerij ten Broeke, met daarop de naam van de pasgeborene.

Het idee kwam tot stand door een kruisbestuiving als buurt. Het idee werd gaandeweg groter: een toepasselijk gedicht, een draagbaar met dragers voor de krentenwegge, een meelopende burgemeester en een mandje met kandeel en presentjes voor broer en zusje. En al duikend in de verkleedkist bleek daar nogal wat te liggen voor zowel man als vrouw.

Tijdens het omkleden werd het al heel gezellig. Buurtgenoten die mede door corona uit beeld waren geraakt, haakten weer aan. Enkele mannen droegen een prachtig pak, waarvan één zelfs met slip (burgemeester Aebele, zoon van fam. Trijsburg) de rest droeg de traditionele marktkiel. Terwijl de vrouwen werden aangekleed door Elvire, die veel over de kledingstukken wist te vertellen, zoals welk kledingstuk wanneer gedragen werd bijvoorbeeld. Alles werd afgemaakt met een bloementuintje of een mutsje (zgn. 'knipmuts' nog van ca. 1900) met speldjes vastgemaakt op het hoofd. En Elvire droeg zelfs een ketting uit ca. 1835 met granaatkraaltjes en gouden slot uit haar familie.

Zo werd het steeds echter om in de rol te stappen van een Oldtimese Achterhoekse mét d'n kromm'n arm: een mandje aan de arm gehouden met daarin de verrassingen.

We gingen in optocht met zijn tieners op weg, inclusief bevriende fotograaf Gradus. De familie wist dat we zouden komen, maar wisten niet hoe. De kinderen keken hun ogen al uit toen we aankwamen. Iedereen was verrast, zelfs de hond blafte niet.

Foto's: Gradus Derksen

Het gezin werd toegesproken en van harte gefeliciteerd en natuurlijk gingen wij aan de beschuit met jaja, blauwe muisjes. Geen genderneutrale muisjes, zoals iemand uit de groep ons wist te vertellen uit een eerdere ervaring. Joakim en Brianna zijn erg trots op Kristoff.

Na een uur gezelligheid stapten we weer op, om de moeder niet al te zeer te belasten.

Maar voordat het zover was, hebben we het kleine buurmannetje Kristoff gelukkig nog even kunnen bewonderen: zo'n piepklein propje, één en al reflex!

We wandelden weer rustig terug en dronken natuurlijk met elkaar nog een glaasje op Kristoff. Proost en heel hartelijk welkom in buurtschap de Wildenborch!

Kathy de Vries

Oranjerfeest Wildenborch Zaterdag 24 juni 2023

Zaterdag 24 juni vieren we met z'n allen weer het Wildenborchs feest. Wildenborchers en iedereen die zich betrokken voelt bij ons buurtschap is van harte welkom op het feestterrein bij het kasteel.

Klein - Groot - Jong - Oud, het Wildenborchs feest is er voor iedereen.

Wie neemt dit jaar 'de troon en kroon' over van Malou Oudenampsen, de huidige schutterskoningin van de Wildenborch?

We verzamelen om 13.45 uur bij de oprit naar het kasteel. Alle kinderen worden uitgenodigd om de fiets of iets anders te versieren en dan gaan we in een lange rij naar het feestterrein bij het kasteel. Natuurlijk gaat Harmonie Vorden voorop gevolgd door de huidige schutterskoningin. Bij de oprit naar het kasteel kunnen de kinderen ook de kleurplaat inleveren. Deze staat afgedrukt achterin deze Wildenborcher. Net als met de versierde fietsen zijn er ook mooie prijzen te winnen voor de mooiste kleurplaten.

Na de officiële opening om 14.00 uur beginnen we met de traditionele stoelendans voor klein en groot. Daarna gaan de spelletjes voor de kinderen (altijd prijs!) en de volksspelen van start. Natuurlijk is er voor de kleintjes een prachtig springkussen.

Drankjes en hapjes zijn verkrijgbaar tegen inlevering van consumptiemunten. Deze zijn op het feestterrein te koop. Er kan gepind worden.

Voldoende vermaak voor jong en oud, dus heel graag tot 24 juni. We maken er met elkaar weer een gezellig feest van.

De oranje commissie

“n Schat van een brombeer’, groot succes

Voor het eerst sinds vier jaar werd er door toneelvereniging Tot Aller Ontspanning (T.A.O.) weer een pracht van een toneelstuk opgevoerd.

Op donderdag 20 en vrijdag 21 april werd het stuk “n Schat van een brombeer’ opgevoerd onder grote belangstelling van het toeschouwend publiek. Twee avonden volle bak met iedere avond rond de 140 bezoekers, wat een succes! Voor de organisatie was het nog een hele uitdaging om alle belangstellenden voor een toegangskaartje ook een plek te kunnen bieden. Met een paar extra stoelen, een paar tafels minder en een beetje inschikken is het dan toch gelukt.

Voordat het doek opzij ging sprak Reint Mennink het publiek toe. Al 75 jaar bestaat Toneelvereniging T.A.O. en nog steeds zijn er enthousiaste buurtgenoten die plezier hebben in het spelen van een prachtig toneelstuk.

Op de camping

En dan gaat het doek open voor het eerste bedrijf. Het kan iedereen overkomen, je hebt het goed naar de zin op de camping met een vaste standplaats, een boot, drie auto’s en een huis in Italië. En dan gaat alles mis, zoals bijvoorbeeld bij Gijs van Zanten (Reinier Klein Brinke) en zijn vrouw Truus (Gerda Dekkers). En dan krijg je ook nog van de ene op de andere dag nieuwe burens op de camping. En die Jannes (Appie Klein Brinke) en Gerda Botter (Ineke Braakman), dat zijn me toch een stel. Jannes komt alleen op de camping om bij te tanken, maar vrouwlief Gerda heeft daar heel andere ideeën over. Toch trekt Jannes aan het langste end en doet wat hij zelf wil. Ook schoonmoe Triene (Ria Klein Ikkink) probeert uit alle macht invloed uit te oefenen op Jannes, maar helaas zonder resultaat.

Jannes barst van de vooroordelen en leeft in zijn eigen wereld. ‘Kinderen zijn allemaal criminelen in de dop’. Hij bevestigt continu de clichés over schoonmoeders en volhardt in zijn eigen gedrag totdat Maaïke (Gerda Wezinkhof) arriveert. Maaïke is een verdwaalde hippie die zich gedraagt al een wereldverbeteraar. Zij komt Jannes even de les lezen, spreekt hem aan op zijn alcohol gebruik en adviseert hem om bij haar in therapie te gaan. En dan is er ook nog campinggast Peter (Harrie Dinkelman), die alles bij elkaar leent, maar zeker niet van plan is, iets terug te brengen.

Het roer om

Op een bepaald moment gooit Gijs het roer om en ruilt hun chalet met de tent van de burens Jannes en Gerda. Deze laatste twee wisselen niet alleen van onderkomen, maar ook van karakter. De uitspraak van mijn oma: ‘wat gij niet wilt dat u geschiedt’ was hier niet van toepassing want hier was het credo: ‘doe dat vooral bij een ander!’ Uiteraard neemt Gijs deze beslissing niet vanuit goedheid voor zijn medemens, maar heeft hij een verborgen agenda. Zijn zoon Jeroen (Arnold Winkels) en nieuwe vriendin Jenny (Kristie Holsbeeke) bezoeken pa en ma op de camping omdat ze geld nodig hebben. Door te doen alsof Gijs platzak is en alleen nog een tent heeft, is de liefde van zoon en vriendin voor papa en mama snel bekoeld.

Het publiek vermaakt zich kostelijk over dit schouwspel. De boodschap in alle bedrijven is uit het leven gegrepen: veranderen is lastig, door geld ontstaat vaak onenigheid en zoals zo vaak denken sommigen alleen maar vanuit hun eigen perspectief en blijven eigenlijk een beetje stil staan, terwijl anderen in kansen denken en voortdurend stappen blijven zetten. De regie was in handen van Dini Schoonen, souffleur was Gerrit Rossel, de grime werd verzorgd door Helma Rood en de techniek door Johan Addink.

Foto's: Johan Braakman/
Achterhoekfoto.nl

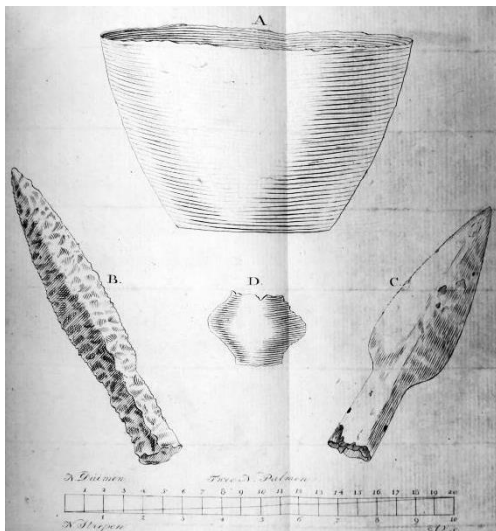
Het weten waard

De omgeving van de Wildenborch is archeologisch waardevol, dit schreef ons Jan Venselaar uit Eefde. Venselaar is van kinds af aan geïnteresseerd in geschiedenis en sinds zijn pensionering actief in archeologische groepen, onder andere in Lochem. Daarnaast is hij vrijwilliger bij museum STAAL in Almen. En dan is er snel een link gelegd met de Wildenborch en de Archeologische activiteiten van A.C.W. Staring.

Twee eeuwen archeologie rond de Wildenborch

In 1822 publiceerde A. C. W. Staring een artikel in een van de eerste wetenschappelijke tijdschriften in Nederland: *'Verslag betreffende eenige oudheden, in de provincie Gelderland, kwartieren Zutphen en Veluwe, gevonden'*, in de *'Natuurkundige Verhandelingen van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen te Haarlem'*. Dat toont duidelijk aan dat hij naast gedegen kennis over landbouw en landgoedbeheer ook een brede belangstelling had ontwikkeld voor kunsten, natuur en wetenschap. Als dichter kennen we hem allemaal, maar hij was ook een beetje archeoloog.

Staring heeft, gelukkig voor ons, zijn waarnemingen heel nauwkeurig vastgelegd. Daardoor is een aantal vondsten, gedaan bij de ontginning van het landgoed, goed beschreven waarmee waardevolle kennis is bewaard. Rond de Wildenborch beschrijft Staring de vondst van een bronzen lanspunt (Romeins denkt hij zelf) en een stenen mes, die respectievelijk in de 'Marasse' en de 'Papenmate' zijn gevonden.

Hij maakte er een zeer nauwkeurige tekening van (C. en B.). De kom en de urn op de tekening zijn elders gevonden. Beide locaties zijn te traceren op oude kaarten en op basis van nog bestaande veldnamen. De bronzen lanspunt wordt nu gedateerd als late bronstijd (1200 – 800 vC), de stenen dolk (Scandinavische vuurstenen dolk, type III) als vroege bronstijd (2000-1800 vC). Beide zijn bijzondere vondsten en redelijk zeldzaam. (Zie voor details het 'virtueel museum' op de website* van het Historische Genootschap Lochem-Laren-Barchem). Na Starings overlijden heeft zijn zoon, Winand Staring, alle vondsten geschonken aan, wat nu het RMO (Rijksmuseum van Oudheden) in Leiden is. Daar liggen ze nog steeds in de collectie en zijn er

foto's van op hun website te zien. Dan zie je ook hoe nauwkeurig de tekeningen van Staring zijn. Bij die schenking zat ook een stenen bijl die later is gevonden en niet in het artikel wordt genoemd. Dat was bij het Schonerveld, *'bij het slechten van een kleinen ronden heuvel, zijnde de opworp van een graven (gracht) die denzelve insloot.'* Een oude aanduiding daar is 'Stoetenbelt'. Dat lijkt te wijzen op de eerdere aanwezigheid van een grafheuvel.

Dit geeft aan dat de omgeving van de Wildenborch archeologisch waardevol is. Ik ben zeer geïnteresseerd in wat er daarover bij u bekend is. Van welke vroegere of recente vondsten u kennis hebt. Ik zou die informatie graag willen vastleggen, zodat we een completer beeld krijgen van de vroegste geschiedenis van dit gebied.

Ik ontvang graag uw reacties per mail: jan@venselaar.nl Alvast bedankt!

*Website Historisch Genootschap: www.hglochem.nl/index.php/nl/verhaal/virtueel-museum-voorwerpen

Geheel geactualiseerde lezing Ben Godtschalk over de offshore industrie *Platforms bouwen, platforms slopen, windmolens bouwen, stekkerdozen op zee. Geopolitieke pijpleidingen en kabels op de zeebodem*

Het is al heel wat jaren geleden dat Ben Godtschalk in de Kapel een lezing gaf over de offshore industrie. (Betekenis offshore industrie: Economische activiteiten waarbij grootschalig en machinaal aardolie, gas, grondstoffen enz. op zee worden gewonnen en de infrastructuur daarvoor wordt aangelegd en onderhouden.)

Van diverse kanten kwam het verzoek of Ben opnieuw een lezing zou willen houden, maar dan aangepast aan de huidige ontwikkelingen. Het onderwerp is nu immers heel actueel.

Ben geeft hier graag gehoor aan en op vrijdag 1 september geeft hij in de Wildenborchse Kapel een geheel geactualiseerde lezing. Denk hierbij aan de aardgaspijpleidingen vanuit Rusland (Nordstream 1 en 2) en de ontstane schade tijdens de oorlog in Oekraïne. Ook is er aandacht voor de windmolenparken op zee, hun stroomkabels en stekkerdozen. Daarnaast de energietransitie met het onvermijdelijke LNG (Liquid Natural Gas). En het milieuvriendelijk verwijderen en recyclen van al die

grote platforms op de Noordzee met de modernste, Nederlandse, technieken. De lezing wordt ondersteund met veel, vaak uniek, beeldmateriaal.

Ook voor leerlingen van het voortgezet onderwijs kan deze lezing zeker interessant zijn.

De presentatie bestaat uit twee delen van 45 minuten met een pauze van een half uurtje. Natuurlijk is er voldoende ruimte voor het stellen van vragen aan Ben.

Vrijdag 1 september 2023 in de Wildenborchse Kapel
Aanvang 20.00 uur
Toegangsprijs € 5,- (inclusief kop koffie/thee bij binnenkomst)

Na afloop is er een gezellige nazit onder het genot van een drankje en de 'Wildenborchse knakworst'.

De installatie van een 'stekkerdoos' (gewicht 10.000 ton!) in windmolenpark op de Noordzee (april 2023)

Om een beeld te krijgen van het aantal bezoekers kan de interesse voor deze lezing alvast kenbaar gemaakt worden door een mailtje te sturen naar: reinierkleinbrinke@planet.nl met vermelding van het aantal personen.

Klimaatverandering

Dit jaar is ervoor gekozen om over het thema klimaatverandering te schrijven.

We beschrijven graag voorbeelden van wat daarover om ons heen gebeurt en welke keuzes gemaakt worden. Deze eerste keer beschrijf ik iets dat hier dichtbij in ons buurtschap gebeurt:

De herinrichting van de Baakse Beek

Het waterschap Rijn en IJssel won er een eerste prijs mee, de Gelderse prijs voor ruimtelijke kwaliteit: het plan om water langer vast te houden in het landgoederen gebied langs de Baakse Beek. Het landgoederengebied bestaat uit landgoederen en 'deelgebieden' tussen Ruurlo en Vorden. Ik schrijf hier over het project en pilot Baakse Beek 't Medler*.

Ik ben op bezoek in de bouwkeet aan de Mosselseweg waar ik afgesproken heb met projectleider Jouke de Jong en toezichthouder Henri Wijngaards. Aan de wand hangt een enorme kaart van het gebied en duidelijk is dat hier gewerkt wordt. Ze vertellen dat het project al heel veel aandacht in landelijke en regionale kranten heeft gehad. De belangstelling voor het project is groot en het Waterschap Rijn en IJssel vertelt hier graag over. Ook voor De Wildenborcher nemen ze alle tijd.

Jouke de Jong, projectleider (l) en Henri Wijngaards, toezichthouder (r)

Project Landgoed 't Medler, dat in augustus 2022 als pilot in uitvoering gestart is en naar verwachting per juli 2023 opgeleverd wordt, heeft de bedoeling een klimaat robuust en natuurlijker watersysteem te worden*.

Het is een project dat onder andere in samenspraak met het waterschap, de provincie en de gemeente, het landgoed en de boeren en pachters wordt uitgevoerd.

Hieraan voorafgaand is jarenlang met elkaar

gesproken en onderzoek gedaan.

Tijd dat loont, want: 'we moeten het met elkaar doen' is het uitgangspunt geweest. Het project dient 4 doelen: de inrichting van een klimaat robuust watersysteem en de versterking van natuur, landbouw en cultuurhistorie op het landgoed*.

Door de extreme droogte in de afgelopen jaren en droogval van beken en grachten rond de landgoederen, trokken landgoedeigenaren aan de bel bij het waterschap om hier iets tegen te doen. Het eerste landgoed dat meedeed aan een pilot, met als doel water langer in de bodem vast te houden, was de Wildenborch. Feitelijk is de droogte al 10 – tallen jaren een probleem*.

Er valt wel door het jaar heen dezelfde hoeveelheid regen, maar we zien veel meer extreme weersomstandigheden. Veel regenval in de winter wisselt zich af met extreem droge periodes in de zomer. En dat is slecht voor de landbouw en de natuur. Denk aan te weinig groei van gewassen of het verdwijnen van diverse vlinder- en bijensoorten.

Al heel lang zijn we eraan gewend om het water zo snel mogelijk af te voeren, omdat het gebied te nat was voor de landbouw. Maar het tij is gekeerd, daar lijken de meeste mensen inmiddels van doordrongen.

Het landgoed beter bestand maken tegen droogte is een hele uitdaging in een gebied waar doorgaans weinig regenwater uit de lucht komt vallen en waar we direct van afhankelijk zijn. Voor dit project is 30 ha van Landgoed 't Medler ingericht en van bestemming agrarisch naar natuur aangepast.

De huidige Baakse Beek wordt ondieper gemaakt. Daarnaast is de Vordense Beek, een oud watersysteem, weer in ere hersteld. Dit is een ondiep slenkensysteem. Met variërende breedtes door de bossen en het open landschap. De breedte is bedoeld om het langer in het gebied te houden zodat het tijd heeft om weg te zakken in bodem.

De nieuwe Vordense Beek

Er zijn beperkt bomen voor gekapt en worden ruim 50.000 bomen terug geplant. Er is 90.000 m³ grond afgegraven om de nieuwe beekloop te realiseren en om nieuwe natuur te laten ontstaan. Er is maaisel van landgoed de Wiersse en Natuurmonumenten gebruikt om allerlei planten te laten ontkiemen en dat slaat al goed aan. Totaal wordt er 10 ha bos geplant en 20 ha natuur ingericht. De nieuwe natuur bestaat uit kruidenrijke gras- en hooilanden, afgewisseld met struweelhagen.

Met Henri ga ik het veld in, hij laat me diverse delen van het landgoed zien waar het nodige werk is verzet.

We komen bij rabatbossen: daar stroomt de beek door de lage delen en door de laagtes zijn voordes aangelegd. Bij een opgeleide beek staan we stil. Deze beek was ooit aangelegd om de grachten van landgoed 't Medler van water te voorzien. Het is bijzonder dat hier nog delen van bewaard gebleven zijn. De opgeleide beek is inmiddels hersteld en voorzien van een waterdichte leemlaag zodat het water niet weglekt naar de ondergrond.

Helaas kan het nieuwe watersysteem pas in 2025 verbonden worden met de Baakse Beek, omdat de watercrassula (een alles overwoekerende waterplant) hier voorkomt. Eerst moet de beplanting wat nu via het maaisel is gezaaid, goed geworteld zijn.

Opgeleide beek

Op een andere plek liggen wel duizenden jonge elzen, essen, wilgen en diverse soorten struiken te wachten om straks ingeplant te worden, deze zijn niet alleen aantrekkelijk voor diverse vogels en vlinders, maar zullen ook beter bestand zijn tegen de droogte.

We komen langs de enorme bulten afgegraven grond. En even zien we er 2 reeën bovenop staan: een magisch moment.

Het gaat zoals gezegd om een pilot. Er wordt momenteel ook veel gesproken met andere landgoedeigenaren, want één van de uitdagingen en wensen is om de wateren van alle landgoederen met

elkaar te verbinden.

Jouke en Henri zijn heel enthousiast over dit project, dat is duidelijk. En ik kan me heel goed voorstellen dat ze er enorm trots op zijn wat ze al tot stand hebben gebracht.

*Bron: baaksebeek.nl

Kathy de Vries

Diepe wortels

Je zou het niet zeggen, maar er zijn nog een paar Wildenborchse families met een lange, onafgebroken geschiedenis op hun boerderij. Het feit dat één hiervan zich dit jaar al twee eeuwen “Wildenborchs” mag noemen is een mooie aanleiding om eens te zien of er nog meer van die diepwortelaars in onze biotoop voorkomen. Welnu, het lijstje¹ blijkt kort, en alleen de laatste is nog (voltijds) agrarisch actief². Die kan meteen door naar de rode lijst.

De Koning:	Koning → Berenpas (1597 en 1803)	12 generaties, 426 jr.
't Meulenbrugge:	Meulenbrugge → Pardijs (1693 en 1798)	9 generaties, 330 jr.
't Muldershuis:	Nijendijk → Kornegoor (1823 en 1955)	7 generaties, 200 jr.

Lijstaanvoerder is het erve De Koning³ (eerste vermelding 1542), waar vanaf 1597 en dus al 426 jaar lang maar liefst 12 generaties van dezelfde familie hebben gewoond. De eerste zes generaties volgden elkaar op in de mannelijke lijn en werden Koning genoemd, naar de boerderij. Na het hertrouwen in 1803 van de weduwe van de laatste Koning met een Berenpas⁴ staat de teller inmiddels al weer op zeven generaties Berenpas op de Koning (6^e generatie Koning = 1^e generatie Berenpas).

Zoals gebruikelijk in vroeger tijden ontleenden ook de Meulenbrugges hun familienaam aan de boerderij waarop zij woonden, het erve Meulenbrugge (reeds vermeld in 1382). Na de stamouders, die zich hier vestigden in 1693, kwamen nog twee generaties Meulenbrugge, waarop hun achterkleindochter de opvolging in de vrouwelijke lijn voortzette. Haar echtgenoot heette Pardijs⁵ en samen stonden ze aan het begin van zes generaties Pardijs op Meulenbrugge.

Laatste en jongste op de lijst is de familie Nijendijk, die vanaf 1823 vier generaties lang het Muldershuis (eerste vermelding 1635) bewoonde. In de vijfde generatie bracht een introuwende schoonzoon de naam Kornegoor mee, die natuurlijk ook wordt gedragen door de opvolgende zoon. Diens dochter trouwde weliswaar met een Harkink, maar heeft haar meisjesnaam behouden, zodat generatie zeven twee namen heeft: Kornegoor en Harkink.

De eerste Nijendijk op het Muldershuis was Teunis, geboren in Exel (Lochem), getrouwd in Holten en molenaar van beroep. Over hoe hij “bie ons terechte kwam”, een citaat⁶:

*Het begon waarschijnlijk allemaal met Zwier Blaauwehand uit Laren (*Oolde 1743), die in 1775 trouwde met Maria Kranenbarg (*Vorden 1750) en, na wat omzwervingen in Linde en Delden, in 1818 met zoon Lammert naar Kamphuizen verhuisde, waar Lammerts vrouw Geertjen Kamphuizen vandaan kwam. Zwier was geboren op de Blauwband⁷ in Oolde, alwaar zijn familie in 1773 werd opgevolgd door de ouders van Teunis Nijendijk. Teunis Nijendijk (*1780)⁸ was molenaar van beroep en woonde aanvankelijk in Holten, na zijn huwelijk in 1809 met een Holtens*

¹ De Koning (Mosselseweg 8), 't Meulenbrugge (Mosselseweg 4), 't Muldershuis of De Mulder (Galgengoorweg 17)

Voor de historische beschrijvingen van de genoemde boerderijen, zie www.oudvorden.nl/boerderijen

² In totaal ca. 20% van het vroegere aantal

³ In het Wildenborchs uitgesproken als *De Könning*

⁴ De familie Berenpas dankt haar naam aan het erve Berenpas in de Wiersse (Wiersserallee 11)

⁵ De familie Pardijs komt van het ca. 1969 afgebroken erve Pardijs in het dorp, dat stond ter hoogte van de kruising Willem Alexanderlaan-Christinalaan

⁶ Gerda Rossel. 'Om en nabij het Smidshuis.' In: *De Wildenborcher*, Juni 2016

⁷ Blauwband: Blauwband 5, Laren. De bekende meester H.W. Heuvel (*1824 op de *Blauwband*, †1926 in Borculo, schoolhoofd in Gelselaar en Borculo) heeft veel gepubliceerd over de Achterhoekse historie en cultuur, zoals *Oud-Achterhoeksche Boerenleven* uit 1927. Zie ook:

<https://studiekringmeesterheuvel.wordpress.com>

⁸ De moeder van Teunis Nijendijk was geboortig van Bathmen en getrouwd met Jan Oplaat op Blauwband. Na het overlijden van haar eerste man hertrouwde ze met Willem Nijendijk uit Exel, met wie ze een paar jaar later naar Exel verhuisde, waar Teunis werd geboren

meisje. Hoe hij te weten is gekomen dat er een molenaarsplaats⁹ was vrijgekomen in de Wildenborch is niet bekend, mogelijk via Zwier en Lammert Blaauwehand, of van Garrit Jan Levenkamp uit Oolde, die als molenaarsknecht op de Vordense molen werkte, of misschien ook wel van molenaar Hendrik Elferink, zijn voorganger op de Mulder, die in 1822 naar "Overijssel" vertrok¹⁰. In ieder geval werd Teunis in 1823 molenaar op de Mulder.

Teunis stond te boek als molenaar en tapper, en boerde er natuurlijk gewoon bij, net als zijn zoon Lambertus en kleinzoon Jannes¹¹, maar achterkleinzoon Lambertus stopte in 1960 definitief met de mulderij. Lambertus werd opgevolgd door dochter Catrien die, zoals gezegd, trouwde met Martien Kornegoor. De jaren verstreken en het bedrijf is nu in handen van zoon Jan x Annie Twellaar, in maatschap met dochter Cynthia x Erik Harkink. Inmiddels loopt generatie 8 ook al rond op het erf, en hopelijk volgen er nog vele.

Gerda Rossel

De Koning

Meulenbrugge

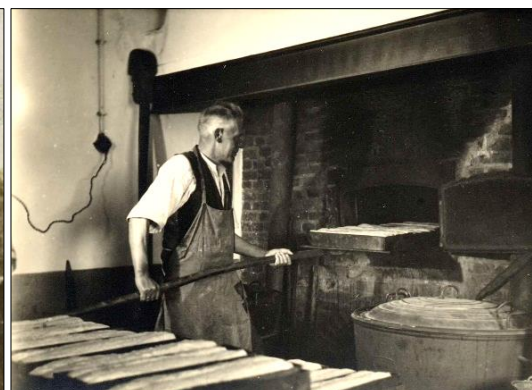
Muldershuis

De laatste molen

De oude molen

De bakkerij

⁹ Voor de geschiedenis van de Wildenborchse molens zie www.oudvorden.nl/boerderijen, bij Galgengoorweg 17

¹⁰ Bathmen en Holten liggen in Overijssel

¹¹ Naast de mulderij was er vanaf 1848 ook plaats voor een bakkerij

Rondleiding bij Welig, zaterdag 1 juli 10:00 uur

Welig is een kleinschalige & natuurrijke pluktuin. In de zomermaanden op donderdag en zaterdag kun je bij ons divers kleinfruit plukken, plantgoed kopen en goed toeven op ons terras. We werken op ecologische wijze met veel zorg voor natuur en omgeving. Zo is onze pluktuin omgeven door een welig tierende voedselbosrand met daarin diverse soorten fruit en noten maar ook andere bomen, struiken, bloemen, kruiden, klimmers en planten die voedzaam zijn en die elkaar op allerlei manieren ondersteunen en samen voor een natuurlijk evenwicht zorgen. In de pluktuin groeien tal van kleine vruchten, zoals blauwe bessen, honingbessen, frambozen, bramen, taybessen, boysenbessen, zwarte framboos, rode, roze en witte aalbessen, kruisbessen, druiven en meer.

Er is ook een grote moestuin met eenjarige en meerjarige groenten, pergola's met kiwi's en kiwibessen, kleine akkertjes voor o.a. aardappels, knoflook, uien, wortels, komkommers, pompoenen en courgettes, vijvers en een kas voor vermeerdering van planten en bomen en voor de teelt van subtropisch en mediterraan fruit en groenten. Onze kippen zorgen voor de eieren. Op het mooie terras kun je genieten van koffie, thee, limo, ijs en lekkers. We verkopen huisgemaakte fruitproducten en zelfgekweekte planten en fruitstruiken.

We krijgen tijdens de plukdagen veel vragen over ons erf. Af en toe geven we daarom een rondleiding op ons erf met voedselbos, grote moestuin, bessenpluktuin, kassen, vijvers, mobiele kippen, pergola's en meer.

Graag nodigen we geïnteresseerde Wildenborchers uit voor een rondleiding. Deelname is gratis uiteraard. Wees welkom!

Voor meer informatie kijk op www.welig.nl of <https://www.facebook.com/weligpluktuin/>

Zaterdag 1 juli, 10:00 uur

Welig
Ruby, Ivo, Robin & Noor
Grensweg 1
7241 RP Lochem

Kom zo veel mogelijk te voet of op de fiets!

Warmtepomp

We willen van het gas af.

Nu we de isolatie van ons huis steeds beter voor elkaar hebben gekregen, kunnen we de stap zetten naar een warmtepomp. Die verplaatst lage-temperatuurwarmte van buiten naar binnen en geeft die een geschikte, maar lage, temperatuur om het huis te verwarmen. En dat geheel elektrisch van eigen zonnepanelen. Dan moet je huis wel met maximaal 40 °C CV-water toekunnen.

Sinds we hier wonen ben ik bezig geweest met het verbeteren van de energieprestatie van ons huis. Zo'n boerderijtje uit 1940 is van oorsprong niet heel energie-efficiënt. Ramen met enkel glas en geen tochtwering. De kap was lekker luchtig zonder dakbeschot en de woonvertrekken in het voorhuis hadden alleen een houten plafond/vloer. Dat lag 's winters wel vol hooi, dat isoleerde wel weer goed. Toen wij het kochten had het huis al lang niet meer de originele staat en er was al veel gebeurd om minder energie te verbruiken. Maar tocht maakte het bijvoorbeeld nog steeds verstandig het luik boven aan de trap dicht te doen. Er was nog wel het een en ander te verbeteren.

De spouwmuur werd geïsoleerd, het dak op de schuur heb ik vernieuwd, waarna er zonnepanelen op konden. Het dak boven de oude deel heb ik een stuk beter geïsoleerd, waarmee de vervelende tocht verdween. Ook op het dak van 't Boshuis, een apart logeershuisje, legde ik zonnepanelen na de dakrenovatie. En niet onbelangrijk, ik plaatste tripel glas in alle ramen. Dat isoleert zo goed dat we in de winter weer ouderwets gezellige ijsbloemen hebben op de ramen, nu aan de buitenkant.

Zo hebben we flinke stappen gezet op weg naar een warmtepomp, maar die laatste stap blijkt een hinkelbaan.

We wilden geen luchtwarmtepomp met een grote unit buiten en zijn ventilatorgeluid. Aardwarmte leek ons meer aangewezen. Dan oogst je 's winters warmte uit de grond, die in de zomer door zon, regen en grondwaterstromingen weer wordt aangevuld. En dat zonder enig geluid. De grond is met constant 10 graden ook aanzienlijk warmer dan de buitenlucht in de winter. Verticale gaten boren is voor aardwarmte het meest gebruikelijk. Alle nieuwe huizen in de Nelson Mandelabuurt in Lochem hebben dat, maar ook onze burens aan de Schoolhuisweg en de Wiersserbroekweg lieten boringen doen. Helaas, wij wonen in een waterwingebied, waar boren niet mag.

Met een horizontale collector kunnen en mogen we ook hier aardwarmte winnen, en we hebben een schapenwei die daar groot genoeg voor is. Daarvoor kunnen we het hele weiland af laten graven tot 1,5 m diep (pff, wat een klus en wat een geld); spiraalvormige collectoren laten ingraven (al veel minder graafwerk en aanzienlijk goedkoper) of met een sleuvingraver leidinglussen op 3 m diepte laten leggen. Dat laatste doet een firma uit Groenlo binnenkort voor ons voor een best aantrekkelijke prijs.

Tussen de wei en ons huis ligt nog zo'n 50 m tuin. We zagen erg op tegen een diepe sleuf dwars door de tuin heen. Hekken verwijderen, heggen en planten uitgraven, leidingen eruit halen of beschermen ... Oplossing: we laten die leidingen horizontaal boren. Qua kosten valt dat best mee.

Dan is het eindeloos zoeken naar een installateur. Ze hebben het te druk, hebben te weinig geschoold personeel en worden geteisterd van lange levertijden. Ja, daar worden wij dan dus ook door geteisterd. En dan moet ik de installateur nog uitleggen dat onze verwarming al lang werkt met lage temperatuur. En dat er dus geen CV-buizen vervangen hoeven te worden. En dat het water helemaal niet sneller door de buizen hoeft te stromen dan nu.

Voor een zwaardere elektrische aansluiting moeten we ook al minstens zeven maanden wachten, want er is een tekort aan elektriciteitsmeters. Het blijft een mooi vooruitzicht, zo'n warmtepomp. Voorlopig zitten we echter nog even aan het gas vast.

Het voor- en nadeel van het ouder worden...

Nog eens een paar verhalen uit mijn offshore tijd op zee

Zo mijmerend aan de boorden van de Berkel hier in Zutphen, ik pleegde dat wel eens de voorstad van Vorden te noemen, maar dit terzijde, en terugkijkend naar de voorbije jaren.

Wat opvalt is dat het een groot voordeel is dat je zo en gezond oud mag worden maar ook het volgende.

Het korte geheugen wordt heel fruikend steeds een beetje korter en dat lange geheugen steeds een beetje langer. Zodoende borrelt er nogal eens wat in het oude brein op. Om met wijlen Godfried Bomans te spreken: 'Het borrelt op als moerasgas in een beerput'.

Niet dat het een beerput was, nee natuurlijk niet maar alleen de waarheid en het leuke.

Wij vlogen nogal veel en vaak met velen tot wel een bijna halve KLM Boeing 747 vol.

Hollanders, Spanjaarden, Maleisiërs en Engelsen.

Vooraf vaak naar Houston in de US. Daar waren we in de Golf van Mexico met een drietal kraanschepen druk aan het platformen bouwen voor de monding van de Mississippi en omstreken.

Leuk was dat we op die vlucht nogal eens een goede bekende purser troffen die secretaresse bij Heerema was geweest. Een ieder die daar wel eens in Houston door de douane en de grenscontrole is geweest weet dat iedereen zo'n frommelig papiertje van te voren moest invullen en bij aankomst moest overhandigen. Stond een punt waar een komma moest staan of een kruisje waar een balletje gewent was dan had je een probleem. Dan was het 'Step aside', oftewel: 'ga aan de kant staan', en kon je wachten tot de hele horde door de controle was geweest en dan pas werd er nader onderzoek en hoor- en wederhoor gepleegd. Tijdens zo'n vlucht zorgde ik en een paar anderen dat iedereen dat papiertje goed had ingevuld. Ik ging dan als eerste bij de controle staan en zorgde dat iedereen door kon. Ik noemde dat tegen de beampte 'I am herding my sheep'. Oftewel 'ik ben de schaapsherder' Belangrijk, want het hele spul moest meestal door naar New Orleans. Na een paar keren wisten ze dat daar in Houston precies. Dat vergemakkelijkte alles nogal en had kennelijk vertrouwen gewekt.

Zo kwam ik hoogst persoonlijk daar ook een keer helemaal **niet** door de controle.

Wat was het geval. Ik woonde aan de Kapelweg no.3 en als in de nazomer de mais er af was en bij de eerste nachtvorst, hoorde ik boven op de hilde altijd getrippel. Muizen! Die hadden het ook koud gekregen en dachten dan binnen nog ook wat te eten te vinden. Irritant was dat wel. Ik voerde die zielige trippelaars, als dierenvriend, altijd een beetje bij met graan. Als ze het buikje dan vol hadden vielen ze in slaap en was al dat getrippel boven over. Voordat ze echter in slaap vielen sleepten ze nog even gauw een wintervoorraadjie op zolder naar een bureaula, kast, koffer, tas of zoiets. Veel later moest ik weer eens naar Houston. Traditiegetrouw gooide mijn vrouw mijn grote 'hold-all' (Zachte grote tas) vol met spullen die je zoal nodig hebt. Want naast vliegen was er ook vaak transport per helikopter om aan boord te komen. En daar mochten geen 'harde' koffers in mee. Aangekomen in Houston graaide de douanier door die tas heen en raak.....!! Hij viste een handje roze korrels graan onder uit de tas vandaan. "Step aside" sprak hij streng. Er kwamen met grote spoed nog een paar in het zwart geklede officieren bij die me meenamen naar een apart hok.

Wel met mijn tas gelukkig er bij. Ja en leg dan maar eens uit aan die overijverige beambten dat je in Vorden woont, You know, dat je daar in een boerderij woont, You know.

Dat daar in de herfst muizen naar binnenkomen, You know. Dat je die gaat bijvoeren, You know. Dat die in eeuwige slaap vallen, You know. Dat ze voor het slapen gaan nog vlug een wintervoorraadje aanleggen, You know. En dat ze dat ook in die tas hadden gedaan, You know.....

A: Ze geloofden me van geen kant en B: Ze dachten: Oh een Dutchman, dus dit zijn drugs...

Na een uurtje of wat wachten in dat hok en na onderzoek elders, waren het dus geen drugs maar was het muisengif. You know!! Vlucht gemist....Ik heb later de manager van de Welkoop geclaimd, dat hij mij geen voedergraan maar voedergif had aangesmeerd! Dat was namelijk in de aanbieding 'Twee voor de prijs van één'. Sindsdien is hij met pensioen.

Maar uiteindelijk toch in New Orleans aangekomen en door per auto de moerassen aan de Mississippi in. In Fourchon was een helihaventje waar ik op een heli stapte.

We hadden daar dagelijks een heli die een rondje vloog langs wat platformen, wat mensen vervoerde en belangrijk, dagelijks kranten en de 'foldertjes' meebracht. Hij stopte elke dag bij ons aan boord een dronk koffie maar eigenlijk kwam hij ook op het dagelijkse verse gebak af. Gebak wat erg geliefd was waren 'Koeksmekroens'. Oftewel Kokos makronen. Hij nam er en passant ook wat mee voor thuis.

Captain Jo had ook in Vietnam gevlogen en zat vol met verhalen. Zoals 'Als je neergeschoten wordt hoef je je landingslichten niet meer aan te doen'. Op een ochtend ging hij er weer vandoor, na zijn koffie en gebak. Even later na vertrek meldde hij over de radio dat hij een technisch probleem had en ging proberen te landen op zee. Het was prachtig weer, vlak zeetje. Het lukte en de heli bleef keurig op de drijvers drijven.

Een van onze sleepboten, de Chippy-T, is er naar toe gevaren en heeft voorzichtig Captain Jo aan boord genomen. Aangezien het helietje keurig dreef gaven we toestemming om het ding voorzichtig naar de Mississippi te slepen. Maar...Amerikaanse sleepboten hebben maar drie standen op het gashandel. Vol voor- en Achteruit en Stop.

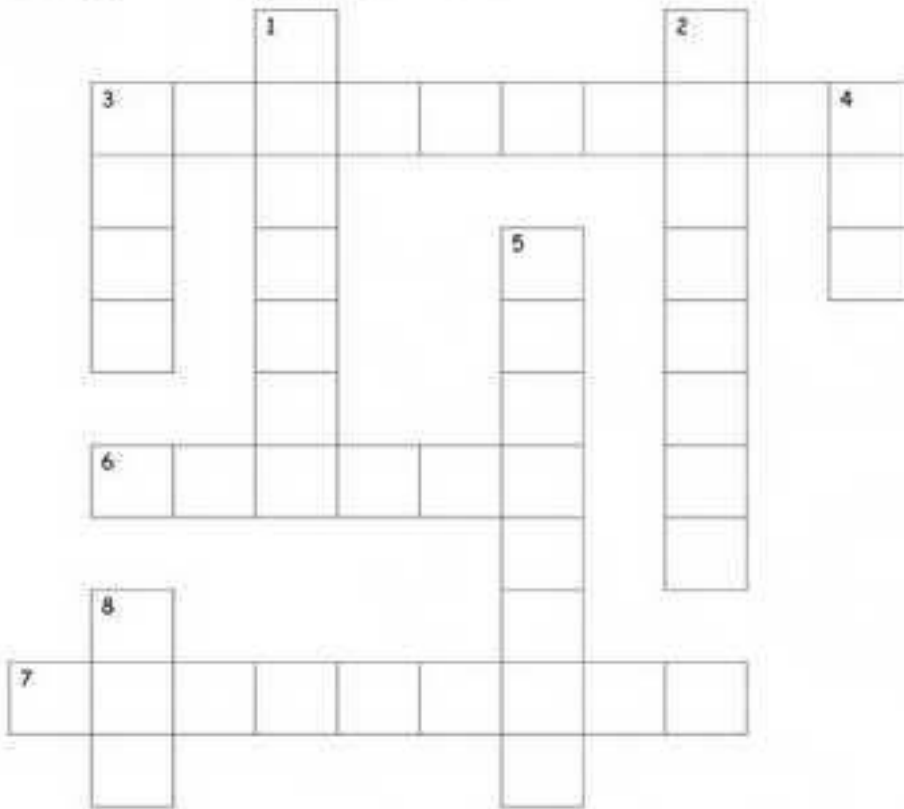
Vol vooruit dus en daar kon het drijfvermogen van die heli niet tegen en.....borrelde alsnog af. Captain Jo heette voortaan dan ook Captain Splash (Plons). Maar wat bleek...de stuurman van de wacht, waar hij vlak voor de crash mee praatte, schijnt gezegd te hebben 'Hé Jo, je kan de landingslichten wel uitlaten hoor'.

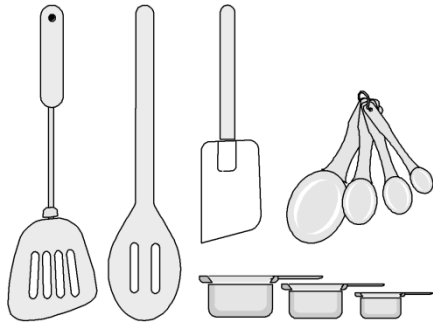
Landrot

Kinderpagina

Kruiswoordpuzzel

Weet jij het woord bij de plaatjes? Vul ze in!

Ovenschotel met kabeljauw, courgette, mozzarella en pasta (penne)

Een heerlijke frisse ovenschotel.

Ingrediënten: (voor 4 personen)

- 350 gram penne
- 4 kabeljauwfilets
- 1 courgette, in plakjes
- 200 g kerstomaat, gehalveerd
- 1 bol mozzarella, in schijfjes
- 50 g Parmezaanse kaasschilfers
- Olijfolie
- 1 theelepel Italiaanse kruiden
- Peper / zout

Op de foto ziet de ovenschotel er klein uit, dit is omdat ik het voor twee personen heb gemaakt. Dus met de helft van de ingrediënten.

Bereiden:

Verwarm de oven voor op 200 °C.

1. Kook de penne plm. 4 minuten en giet af
2. Vet een ovenschaal in met wat olijfolie en schep er de penne in
3. Leg er de schijfjes courgette op. Bestrooi met Italiaanse kruiden
4. Smeer de kabeljauwfilets in met beetje olijfolie en kruid ze met peper en zout. Leg de visfilets op de courgette
5. Verdeel er de gehalveerde kerstomaatjes over en dan de schijfjes mozzarella
6. Hierover de Parmezaanse kaasschilfers verdelen. Strooi er nog wat Italiaanse kruiden op
7. Besprenkel de ovenschaal tenslotte met enkele druppels olijfolie
8. Zet de ovenschaal 25 minuten in de oven tot de kabeljauw gaar is en de mozzarella is gesmolten.

Eet smakelijk

Dinie Staring

We hebben een buurtwinkel!

's Middags fiets ik er even langs na het werk. Er is namelijk een nieuwe buurtwinkel in de Wildenborch en de eigenaren Cynthia Kornegoor en Erik Harkink hebben daar een mooie plek voor ingericht aan de Galgengoorweg 17.

De deur staat overdag open. Er is van alles te koop: zuivel, vlees, eieren, diverse soorten meel en vers ijs. Alles uitgestald in koeling, kasten en diepvries. Maar het is uiteindelijk allemaal begonnen met een melktap, zo vertellen Erik en Cynthia als ik er een avond speciaal voor langs ga.

Het is al donker als ik aankom en als ik op de deur zoek naar de ingang, word ik begroet door de bries van Cynthia's paard, die lekker droog staat met een portie hooi voor de neus. Even lichtelijk uit mijn doen hierdoor, stap ik de woonkamer binnen.

Cynthia begroet me en vertelt hoe zij met haar gezin hier 4 jaar geleden is komen wonen na het overlijden van haar opa en oma, kort na elkaar. Na 5 jaar Ruurlo was dit qua ruimte een verademing. Er is veel gedaan om het op te knappen. Cynthia en Erik wonen hier met hun 2 zonen Gijs (bijna 8) en Pim (bijna 5 jaar oud). Waar we nu aan de keukentafel zitten heeft vroeger opoe nog ingewoond, haar overgrootmoeder, vertelt Cynthia. De meubels die hier nog van haar stonden, wachtten op een nieuwe eigenaar ...

Even later komen Erik en de ouders van Cynthia, Jan en Annie ook binnen. Erik is boer en dient 2 boerderijen: die van Jan en Annie en één in Nettelhorst/Zwiep waar hij al meer dan 20 jaar als boeren hulp werkt. Daar komt hij nu vandaan.

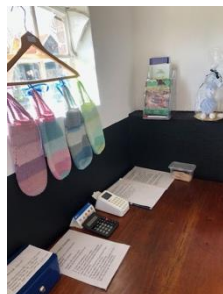
Jan heeft zojuist de koeien gemolken en samen met Erik wordt er tijd genomen om te eten na hun beider klus. Binnenkort, zo vertellen ze, zal hier de melkrobot worden geïnstalleerd. Iets waar ze al lang naar uitkijken. En waarvan ze hopen dat het ze werk uit handen zal nemen. Jan en Erik bestieren de boerderij samen. Erik voert de koeien en Jan melkt ze nog tot de komst van de robot.

Het huis genaamd 't Muldershuis', heeft een lange geschiedenis. Een vroege voorouder van Cynthia (een Nijendijk) heeft nog een pachtcontract gehad bij A.C.W. Staring in 1823, vertelt Jan met enige trots. Jan zijn opa was zelf boer van 12 koeien, daarnaast molenaar en bakker tot begin jaren '60. Hij maakte onder andere zelf roggebrood. Met een tabaksvergunning mocht hij ook tabakswaren verkopen. In het huis 'de Mölle' ernaast was de maalderij, een vervanging van de windmolen welke is afgebrand in 1894.

Hoe is alles begonnen wat betreft de winkel aan huis?

Het is begonnen met een open dag op een boerderij, waar ze ook een melktap hadden.

Recent kwam er in de buurt van Lochem een melktap te koop. Het idee kreeg zodoende verder vorm. Melk wat vers van de eigen koeien komt, hoe leuk is dat? Met melk kun je veel producten maken, bedacht Cynthia en zo kwam er dus naast de melktap ook pannenkoekenmeel, cakemeel, eieren en boter bij. En het groeide verder uit. De meeste producten komen uit de streek en uit de provincie Gelderland.

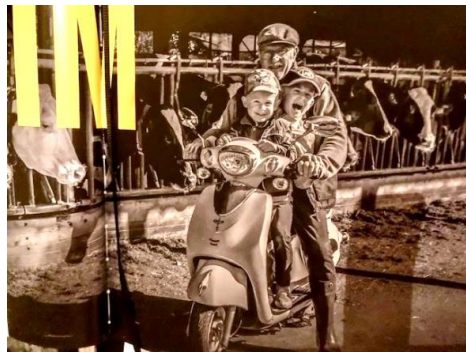

Zo komt het ijs van 't Dommerholt uit Borculo, de verse hangop (cum laude!!) uit Exel, meel uit Vragender en andere zuivel uit Laren. Het hertenvlees heeft vader Jan zelf geschoten. Er zijn daarnaast nog veel andere vleesproducten om uit te kiezen. Er is echt verrassend veel. Recentelijk is de honing van Bart (Wildenborch) eraan toegevoegd evenals diverse smaken jam uit de streek.

Om de drie dagen wordt de melktap helemaal gereinigd en ververst. Je kunt hier dus 1 tot enkele liters tappen en het kan in flessen of jerrycans meegenomen worden. Al of niet met zelfgehaakt flestasje.

Melk reken je contant af met munten in de automaat en wat je verder hebben wilt, kun je zelfstandig afrekenen via een pinautomaat.

Wat nog een trekpleister van de winkel is, is het boek 'Met de pet rond'. Dit boek gaat over het boeren anno nu en daarin wordt met name kinderen van boeren een positief podium gegeven hoe zij over een eventuele toekomst nadenken op een boerderij en of hen straks die pet nog past. Ook Jan, Erik en de kinderen staan hierin:

Met de pet rond - Erika Klein Kranenbarg, Roy Amerongen, Mike Arends

Het is grappig dat de geschiedenis zich herhaalt: de boerderij heeft er weer een winkel bij. Maar voor de buurt is het ook interessant: mochten wij zin hebben in een ijsje of iets vergeten zijn, kunnen we hier terecht.

Zelf heb ik alvast enkele producten uitgeprobeerd: de gehaktballen en de mosterd: echt een aanrader! De melk kan ik niet meer verkrijgen, het is dit keer uitverkocht.

Voor Cynthia en Erik is het afwachten hoe het zal lopen. Ze hopen straks een rustpunt in de buurt te zijn voor de vele toeristen die hier door het jaar heen komen. Melktap 't Muldershuis is iedere dag geopend van 8.00 tot 21.00 uur.

De folders zijn gedrukt en ze staan ook op facebook Melktap 't Muldershuis.
Did you like it?

Laat maar komen, zij zijn er klaar voor..

Kathy de Vries

Water rond de Wildenborch

Foto: Joop Groot Nuelend

Eind januari was ik met hond Binke in het bos. Daar trof ik Joop Groot Nuelend, die net zijn drone had laten vliegen boven de Wildenborch. Enthousiast liet hij me zien wat de drone had 'waargenomen' en ik was minstens even enthousiast over hetgeen was vastgelegd: volle waterpartijen rond de Wildenborch en prachtige slenken in het weiland aan de oostkant. Wat een verschil met de drooggevallen vijvers en watergangen om ons heen in de tweede helft van het vorige jaar (en van voorgaande jaren!). Dat was zo'n droevig gezicht! Vanaf eind december en vooral in januari werd het natter en natter, zodat de bomen weer spiegelde in het water.

Dodaars

Nu zijn de meerkoeten weer terug, ons bootje kan weer varen, de eenden spetteren rond en de dodaarsjes heb ik ook al weer gehoord en gezien.

Maar het is niet alleen door de regen dat de waterpartijen weer volgelopen zijn en het grondwaterpeil is gestegen. Ook de ingrepen die het Waterschap Rijn en IJssel hier heeft uitgevoerd, dragen er aan bij. Het water aan de oostkant wordt niet meer direct afgevoerd naar de Berkel, maar in de slenken in het weiland vastgehouden.

Het overtollige oppervlakte water wordt 'doorgesluisd' naar ons water en ook daar wordt het vastgehouden. Totdat het gewenste peil is bereikt. Dan vloeit het alsnog weg, anders zou de Wildenborch weer veranderen in het moeras dat het ooit is geweest.

De Wildenborch maakt deel uit van een groot anti-verdrogingsproject dat het Waterschap en de Provincie gezamenlijk op een aantal landgoederen optuigt en uitvoert. De Wildenborch (oostzijde) is het eerste deelproject dat is gerealiseerd, in 2020. Vorig jaar zijn er grote werkzaamheden op 't Medler uitgevoerd en volgend jaar wordt de westzijde (de kant van de Kapel) van de Wildenborch 'aangepakt', waarna het overtollige water niet meer naar de Berkel wordt afgevoerd, maar terug gaat naar de Baakse Beek. Daarna volgen nog meer landgoederen, zoals 't Zelle, de Wiersse, Ruurlo, de Wientjesvoort, Hackfort. Het is geen eenvoudige opgave, aangezien er met veel belangen rekening gehouden dient te worden. Waar de ene grondeigenaar meer water wil voor de natuur, wil de ander op tijd het land op kunnen om bijvoorbeeld te maaien. Zo is het zoeken naar een weg, die voor iedereen winst oplevert. Ik geloof dat het kan, als men naar elkaars belangen en wensen wil luisteren, in wederzijds vertrouwen. Dán vindt men een oplossing die voor mens en natuur het beste is.

Jennine Staring

Nog even een geheugensteuntje voor alle kinderen:

Denken jullie aan het inkleuren van de kleurplaat voor het Oranjefeest op zaterdag 24 juni? Je kunt er een leuk prijsje mee winnen.

Op de laatste pagina staat de kleurplaat groot afgedrukt.

Lever je kleurplaat, op zaterdag 24 juni, in bij de oprit naar het kasteel.

De kleurplaat is getekend door Erik Ebbink

Schoonmaakrooster Kapel

Staat uw naam nog niet op de schoonmaaklijst, maar bent u wel bereid om één, maximaal twee keer per jaar een paar uurtjes mee te helpen onze Kapel schoon te houden, stuur dan een mailtje naar Reinier Klein Brinke: reinierkleinbrinke@planet.nl

Wees ook eerlijk en meld het wanneer u wel op de schoonmaaklijst staat, maar het eigenlijk toch wat te belastend vindt.

2023	
Juni	Dinie Staring – Henriëtte Otten – Ria Klein Ikkink
Juli	Aly van Arragon – Dinie Pladdet – Riet van Ditshuizen
Augustus	Diny van Ark – Gerry Kistemaker – Annie Schröer
September	Kathy de Vries – Judith Keurentjes

De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

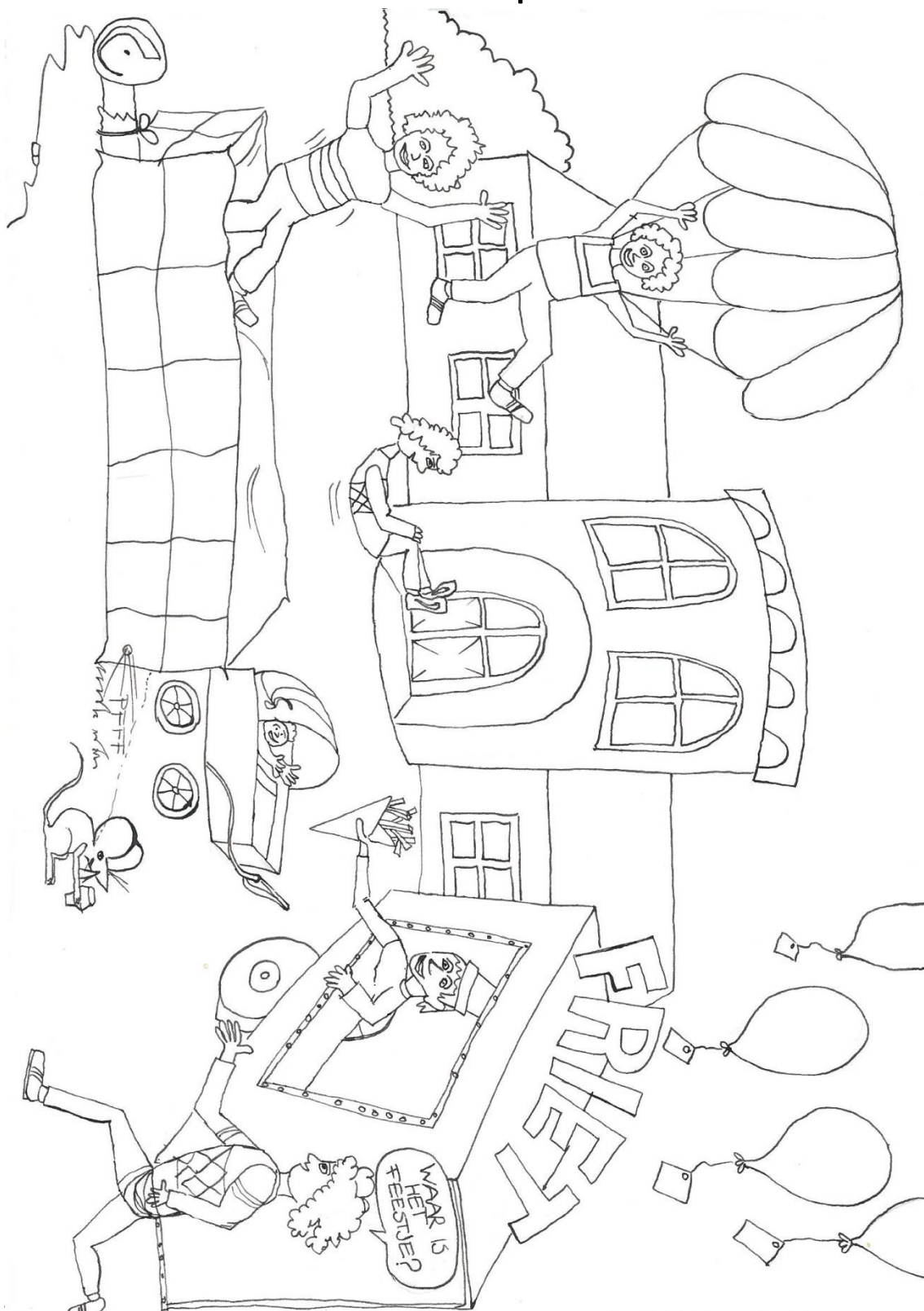
Agenda:

Oranjevereniging:	Wildenborchs feest	Zaterdag 24 juni
Welig:	Rondleiding voor Wildenborchers	Zaterdag 1 juli
Kapelcommissie:	Lezing Ben Godtschalk	Vrijdag 1 september

Verenigingen:

Schietvereniging:	Elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur
Wildenborchse Vrouwenclub:	Laatste donderdag van de maand van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur van oktober t/m april
Klootschieten:	3 ^{de} zondag van iedere maand 10.00 uur verzamelen bij de Kapel

Kleurplaat

Naam:.....

Leeftijd:.....jaar